Indicadors de salut perinatal a Catalunya. Any 2018. Informe executiu

Informe executiu

27 / 01 / 2020

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

Direcció o Coordinació:

Mireia Jané, Sub-direcció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública. Secretaria de Salut Pública.

MªJosé Vidal, Sub-direcció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública. Secretaria de Salut Pública.

Zoa Tomás, Sub-direcció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública. Secretaria de Salut Pública.

Mar Maresma, Sub-direcció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública. Secretaria de Salut Pública.

Gemma Rosell, Sub-direcció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública. Secretaria de Salut Pública.

Alguns drets reservats

© 2020, Generalitat de Catalunya. Departament de Salut.

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 4.0 Internacional.

La llicència es pot consultar a la **pàgina web de Creative Comons.**

Edita:
Sub-direcció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública. Secretaria de Salut Pública.

Edició:
Barcelona, gener de 2020.

Assessorament lingüístic:
Secció de Planificació Lingüística del Departament de Salut

Il·lustracions:
© Cal esmentar l'il·lustrador/a en el cas que l'obra incorpori il·lustracions. Si no és el cas, elimineu aquest camp.

URL:
Només en el cas que l'obra es pugui consultar per Internet.
http://canalsalut.gencat.cat/ca/professionals/vigilancia-epidemiologica/vigilancia-perinatal

Disseny de plantilla accessible 1.03:
Oficina de Comunicació. Identitat Corporativa.

Sumari

Resum executiu: fets remarcables

1. Evolució del nombre de naixements 5

2. Edat de la mare: naixements en dones de més de 35 anys o més 5

3. Procedència de la mare i del pare 6

3.1. Evolució dels nascuts vius segons la procedència de les mares 6

3.2. Percentatge de nascuts vius de mares i pares de procedència estrangera..... 6

3.3. Distribució de la procedència de les mares 7

3.4. Distribució dels naixements entre noies de 14 a 17 anys segons l'origen..... 7

4. Evolució de la prematuritat 8

4.1. Prematuritat global (<37 setmanes de gestació) sobre total de nadons..... 8

4.2. Prematuritat extrema (<32 setmanes de gestació) sobre el total de prematurs 8

5. Evolució del pes baix en néixer 9

5.1. Evolució global del pes baix (< 2.500 g) sobre el total de nadons 9

5.2. Evolució del pes baix extrem (< 1.499g) sobre el total de nadons amb pes baix..... 9

6. Evolució dels nascuts procedents d'un part per cesària 10

7. Distribució dels nascuts segons la titularitat del centre maternal 10

8. Consum de tabac de la mare abans i al final de l'embaràs 11

9. Evolució de la lactància materna en néixer segons nacionalitat de la mare..... 11

Resum executiu: fets remarcables

Les dades que es presenten en aquest document provenen del registre de nadons de la Sub-direcció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública de la Secretaria de Salut Pública de Catalunya que es nodreix, des del 1993, de la butlleta de cribratge neonatal de metabolopaties congènites.

El registre de nadons té una cobertura del 100% dels nadons nascuts vius tant als centres maternals del sistema sanitari integral d'utilització pública de Catalunya (SISCAT) com als centres privats. Així mateix des de l'any 2011 el registre ha anat incorporant progressivament els parts a domicili i en entitats d'atenció al part no hospitalàries.

L'any 2018 han nascut 63.654 nadons de famílies residents a Catalunya.

El nombre de naixements s'ha reduït en un 25,4% en els darrers 10 anys. La reducció en el nombre de naixements respecte a l'any 2017 ha estat d'un 4,8%, sent especialment rellevant en població autòctona (7,8%). En població estrangera s'observa un molt lleuger increment (0,7%).

Quasi 7 de cada 100 nadons vius neixen prematurs. D'aquests 11,6% presenten una prematuritat.

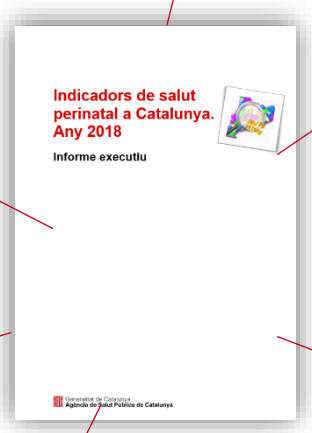

De cada 100 dones, quasi 40 donen a llum amb 35 anys o més.

De cada 100 nadons nascuts vius, 10 tenen la mare de 40 anys o més.

El 90,9% dels nadons nascuts vius el 2018 van prendre llet materna en néixer.

1 de cada 3 nadons nascuts vius tenen la mare estrangera.

5 de cada 1000 nadons, han nascut mitjançant **part a domicili o en entitats d'atenció al part no hospitalàries.**

* En aquest enllaç podeu consultar el document complet:
http://canalsalut.gencat.cat/ca/professionals/vigilancia-epidemiologica/vigilancia-perinatal/

1. Evolució del nombre de naixements

En total, l'any 2018 van néixer 63.654 nadons vius a Catalunya. Això, representa una reducció d'una quarta part en el nombre de naixements en els darrers 10 anys. La xifra d'aquest any s'aproxima a la de l'any 2000.

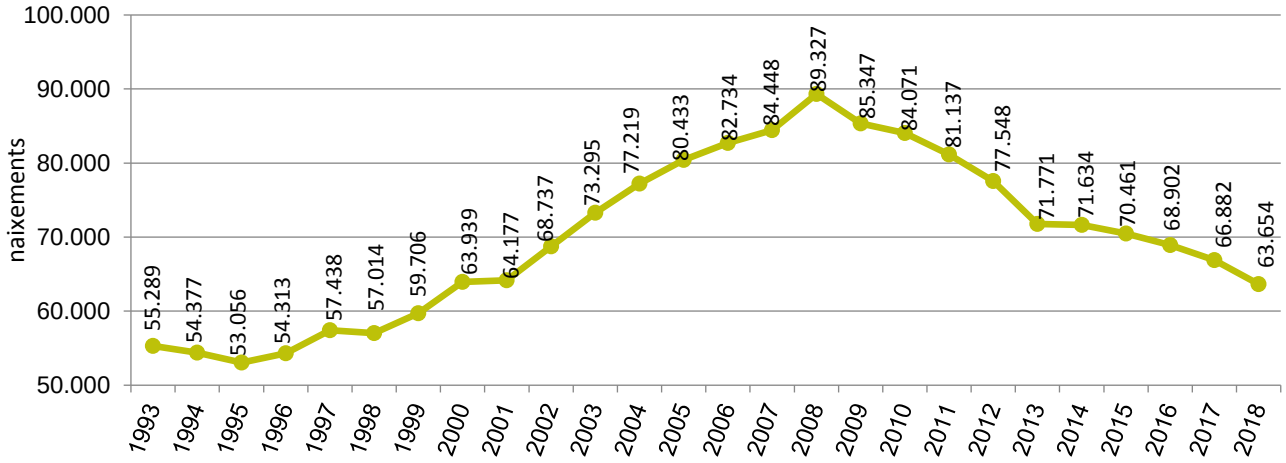

2. Edat de la mare: naixements en dones de 35 anys o més

El **percentatge de naixements en dones de 35 anys o més** continua incrementant-se. En la darrera dècada l'increment relatiu ha estat de 42,2%.

De cada 100 nadons, 10 tenen la mare amb 40 anys o més. Les dones que tenen fills amb ≥ 40 anys s'ha incrementat quasi un 25% en els darrers 5 anys i un 59% en la darrera dècada.

En relació a la procedència de la mare, els percentatges més elevats de mares amb 35 anys o més els trobem en mares autòctones i de països de la Unió europea (44,3% i 50,4%, respectivament). Per contra, els percentatges més baixos els trobem en les mares procedents del Magrib i la vall del Nil i d'Àsia (25,8% i 19,3%, respectivament).

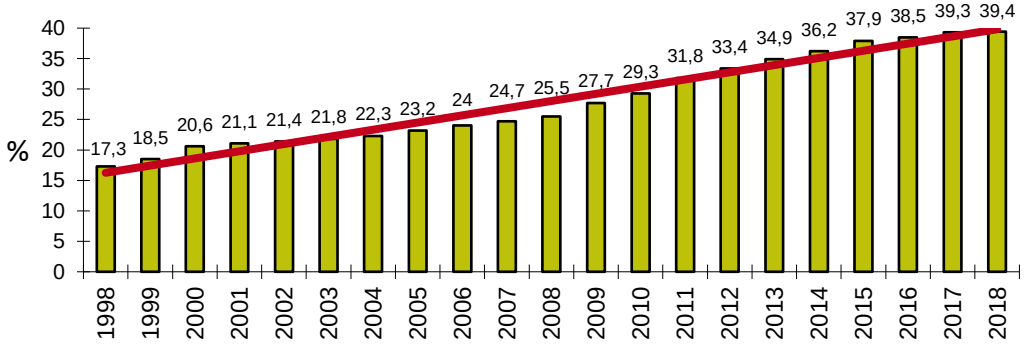

3.Procedència de la mare i del pare

3.1 Evolució dels nascuts vius segons la procedència de les mares

La reducció en el nombre de naixements al 2018, respecte l'any anterior és d'un 7,8% en població autòctona, mentre que en població estrangera s'incrementa un 0,7%.

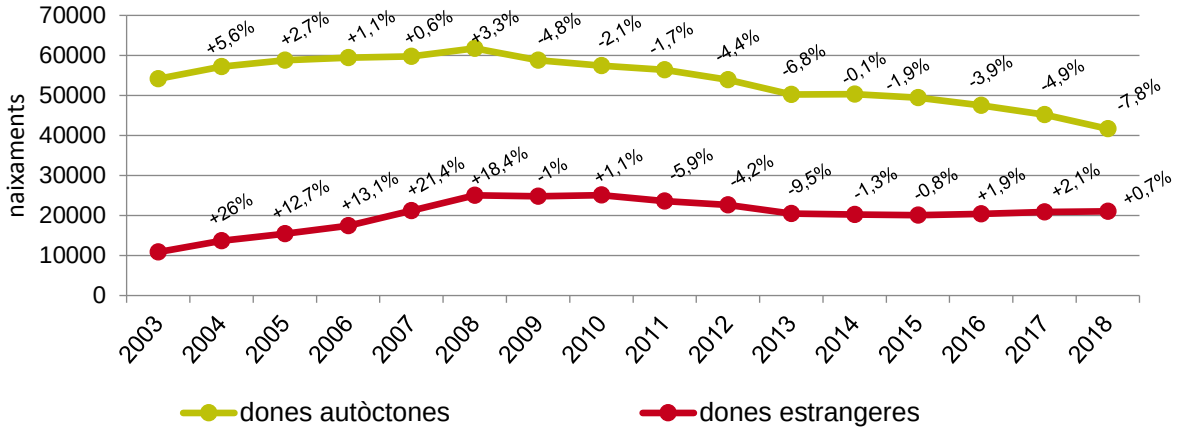

3.2 Percentatge de nascuts vius de mares i pares de procedència estrangera

L'any 2018 quasi 34 de cada 100 nadons tenen la mare estrangera; i quasi 33 de cada 100 nadons, el pare.

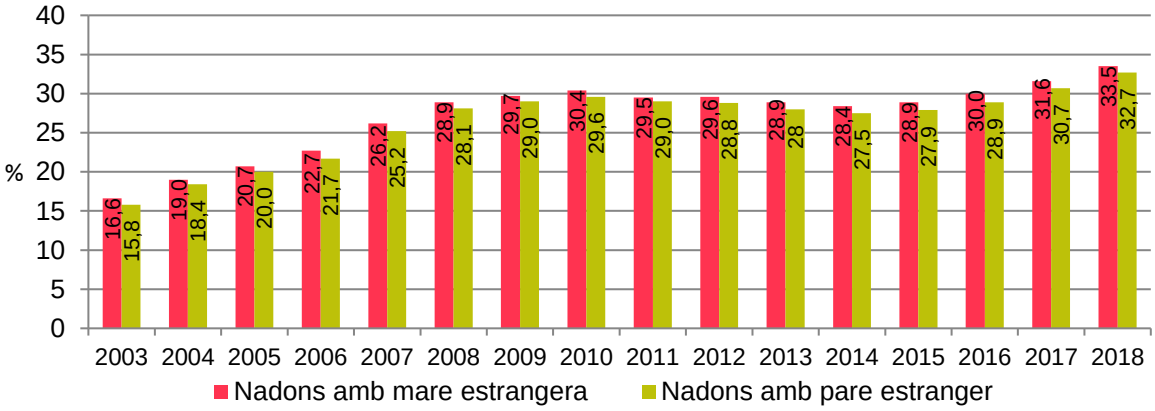

3.3 Distribució de la procedència de les mares

L'any 2018 entre les mares estrangeres destaquen les procedents d'Amèrica Central i del Sud i del Magrib i vall del Nil amb un 10,1% i un 9,9%, respectivament.

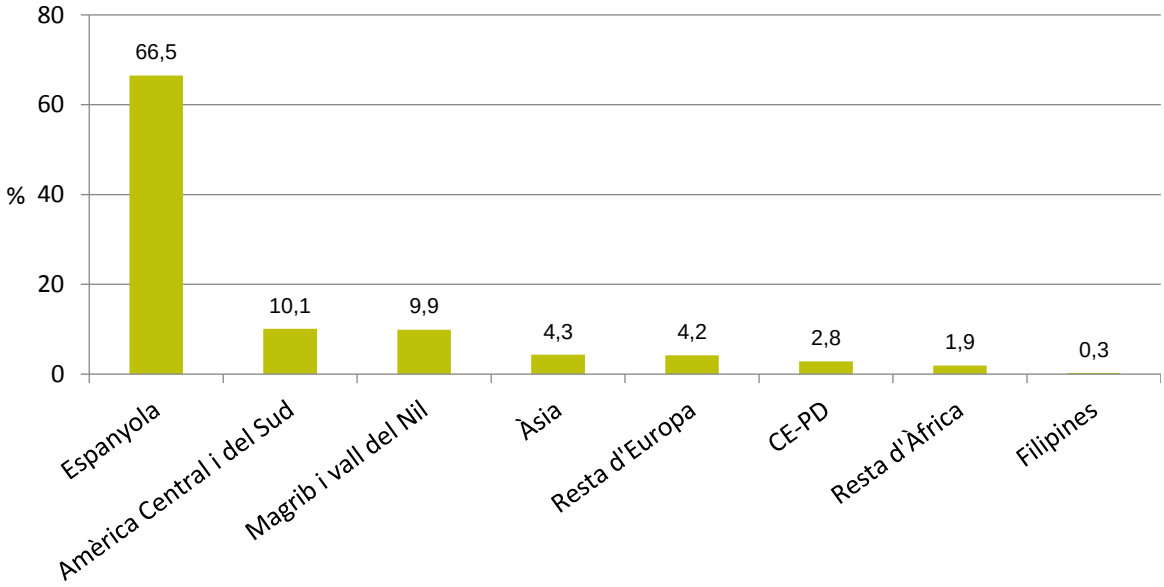

3.4 Distribució dels naixements entre noies de 14 a 17 anys segons l'origen

L'any 2018 el 44,3% dels naixements en joves d'entre 14 i 17 anys correspon a dones estrangeres.

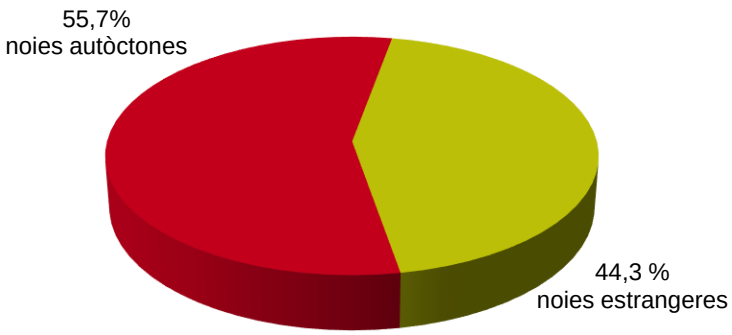

4.Evolució de la prematuritat

4.1 Prematuritat global (<37 setmanes de gestació) sobre total de nadons

L'any 2018 la taxa de prematuritat va ser d'un 6,8%, situant-ser per sota del 7%. S'observa una tendència a l'estabilització amb una lleugera reducció en els darrers anys.

Les dones de la Resta d'Àfrica i d'Amèrica Central i del Sud presenten una taxa superior, amb un 7,5% i 7,2% respectivament. Les dones del Magrib i la vall del Nil son les que presenten una taxa inferior amb un 5%.

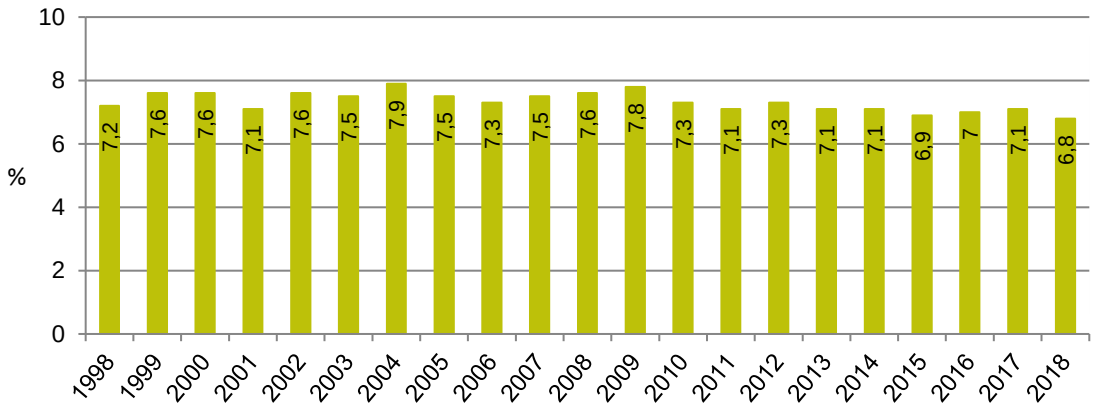

4.2 Prematuritat extrema (<32 setmanes de gestació) sobre el total de prematurs

L'any 2018, la taxa de prematuritat extrema se situa en un 11,6%, presentant una reducció del 2,5% respecte l'any anterior, encara que es manté bastant estable en els darrers anys.

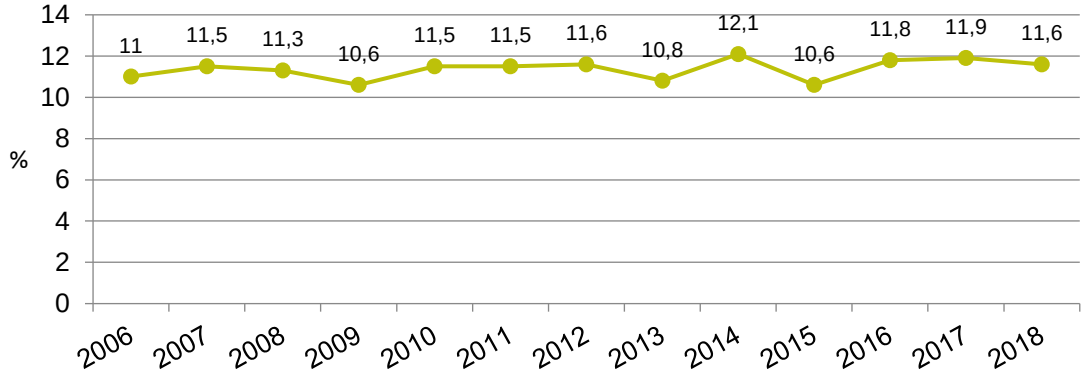

5.Evolució del pes baix en néixer

5.1 Evolució global del pes baix (< 2.500 g) sobre el total de nadons

El 2018 el pes baix en néixer se situa en el 7,6%. Tot i que s'ha reduït un 2,5% respecte l'any 2017, en els darrers anys, aquest indicador s'ha mantingut estable.

Les dones de la Resta d'Àfrica, d'Àsia i les autòctones són les que presenten una taxa més alta de pes baix, amb un 8,7%, un 8,5% i un 8,1%, respectivament. Les dones del Magrib i la vall del Nil són les que presenten una taxa més baixa, amb un 4,3%.

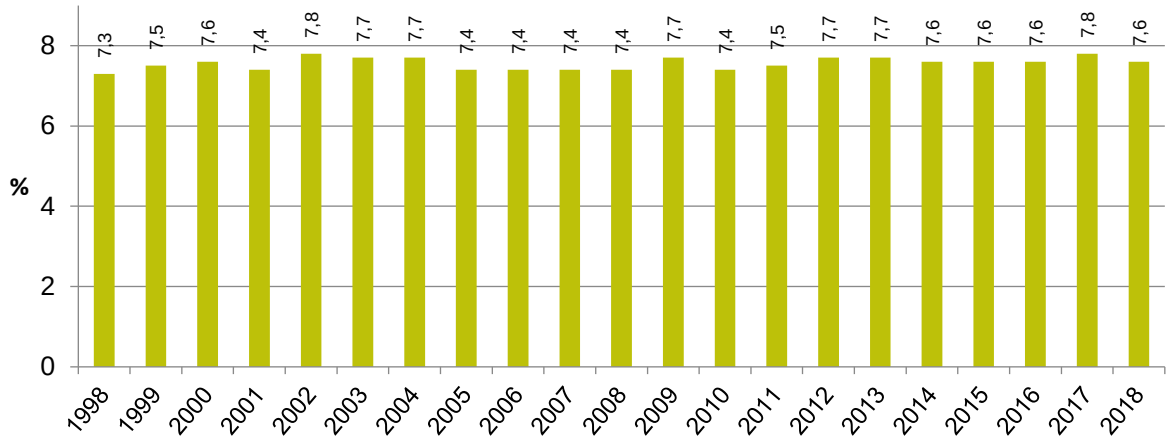

5.2 Evolució del pes baix extrem (< 1.499g) sobre el total de nadons amb pes baix.

El 2018 el pes baix extrem se situa en un 10,8%. S'observa un increment d'un 8% en aquest indicador, respecte l'any anterior.

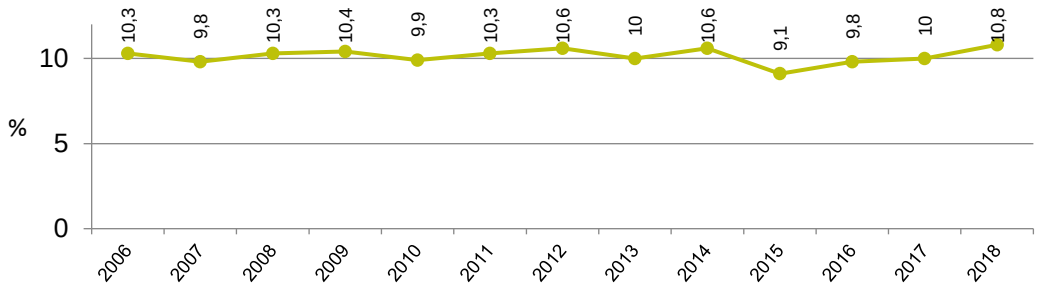

6. Evolució dels nascuts procedents d'un part per cesària

L'any 2018 el percentatge de nascuts vius per cesària se situa en un 27,2%.

Les dones amb 35 o més anys presenten un percentatge més alt de cesàries (33,1%). Les dones autòctones són les que presenten el percentatge més elevat de cesàries, amb un 29%. Les dones amb procedència del Magrib i la vall del Nil són les que presenten el percentatge més baix, amb un 18,5%.

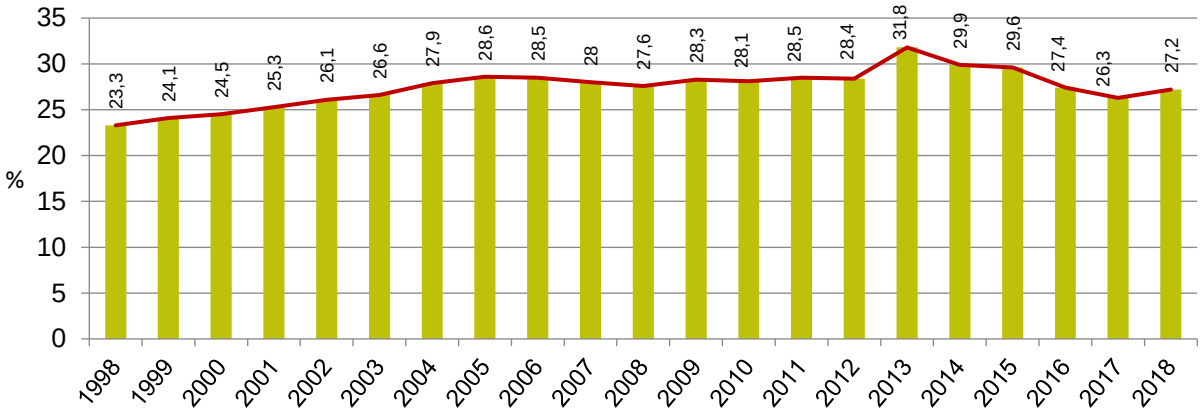

7. Distribució dels nascuts segons la titularitat del centre maternal

L'any 2018 el 70,6% dels naixements a Catalunya ha tingut lloc a hospitals del Sistema Sanitari Integral d'Utilització Pública de Catalunya (SISCAT). Aquesta dada es manté estable al llarg dels anys.

Les dones procedents de països de la Unió europea i països desenvolupats, seguides de les dones autòctones, són les que presenten un percentatge més alt de nascuts en centres privats, amb un 43,2% i un 37,7%, respectivament.

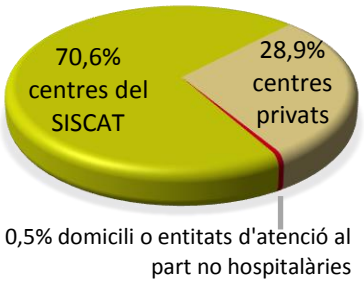

5 de cada 1000 nadons han nascut mitjançant part a domicili o en entitats d'atenció al part no hospitalàries.

8. Consum de tabac de la mare abans i al final de l'embaràs

L'any 2018 la prevalença del tabaquisme a l'inici de l'embaràs es va situar en un **21,6%**, això representa una reducció relativa del 1,4% respecte a l'any 2017.

El 45,4% de les dones fumadores deixen el tabac durant la gestació. Es tracta d'una situació d'estancament en els darrers anys.

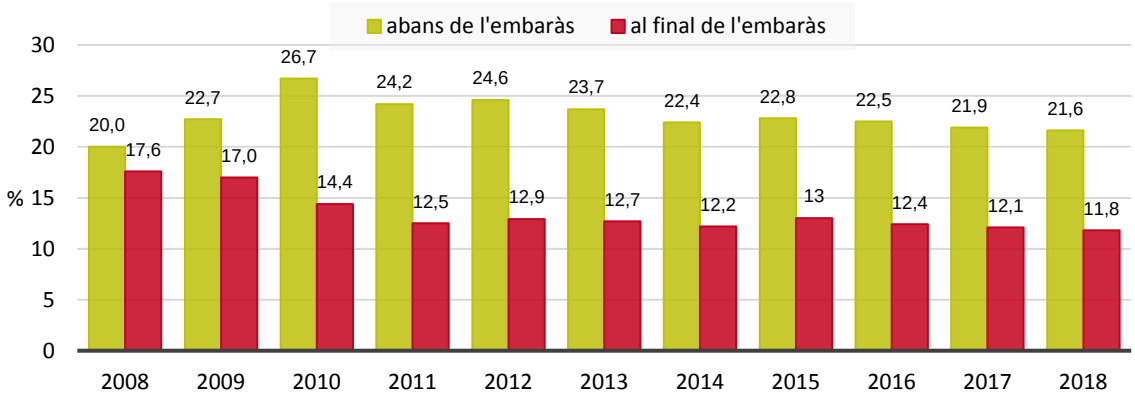

*: Atès que els centres maternals han anat incorporant progressivament aquesta variable i el registre no era complet, els valors anuals no van ser comparables directament per als anys 2008 i 2009.

9.Evolució de la lactància materna en néixer segons nacionalitat de la mare
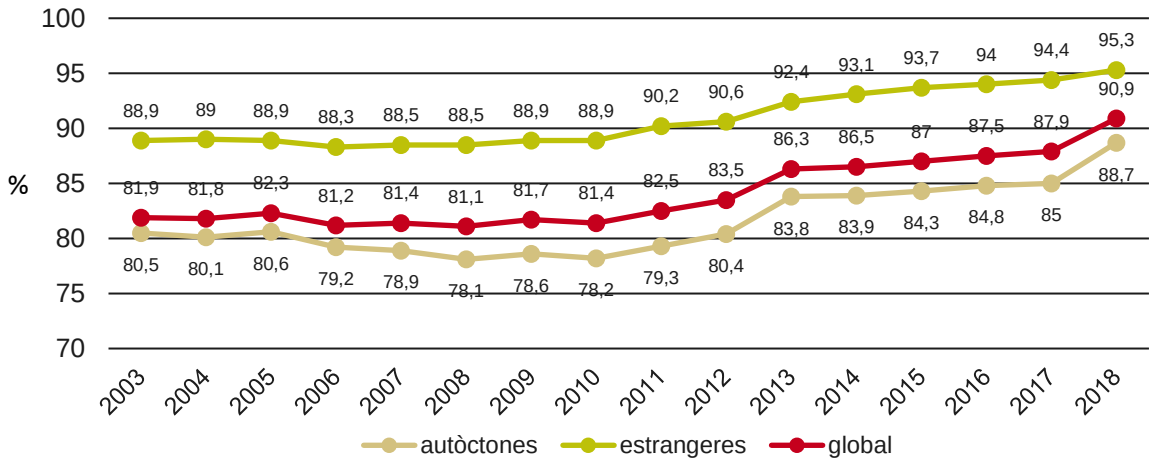
L'any 2018 la prevalença d'alletament matern en néixer és del 90,9%, mantenint-se una tendència a l'alça. Les mares estrangeres presenten un percentatge d'alletament d'un 7,4% més alt que les mares autòctones. Concretament, les mares procedents del Magrib i la vall del Nil i Centre i Sud Amèrica tenen els percentatges més alts amb un 97%, 95,9%, respectivament.